

EERSTE JAAR SECUNDAIR ONDERWIJS - B-STROOM

PERIODE 1: DE BIJBEL... EN IK?

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen formuleren enkele aspecten van hun protestants-evangelische identiteit (thuis, kerk, school).
2. De leerlingen illustreren de betekenis van de Bijbel met voorbeelden die de Bijbel heeft gehad in het leven van enkele mensen (o.a. Luther).
3. De leerlingen geven indeling en opbouw van de Bijbel weer.
4. De leerlingen oefenen de omgang met de Bijbel.
5. De leerlingen beschrijven de schepping zoals verwoord in Genesis 1 en 2.
6. De leerlingen leggen aan de hand van voorbeelden uit wat de schoonheid van de schepping voor hen betekent.
7. De leerlingen laten zien hoe de Bijbel de zorg voor het milieu onderbouwt.
8. De leerlingen zetten zich in voor een leefbare schepping voor alle schepsels.
9. De leerlingen herkennen dat zij als schepsel van God uniek en kostbaar zijn.

PERIODE 2: MET GOD OP WEG: NAAR WIE KIJK IK OP?

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen beschrijven aan de hand van Genesis 2 en 3 gebrokenheid in de Bijbel, de maatschappij en hun persoonlijk leven.
2. De leerlingen geven voorbeelden van goede en slechte persoonlijke keuzes die zij als individu en als deel van een groep maken en zouden kunnen maken.
3. De leerlingen bespreken de rol die voorbeeldfiguren (uit Bijbel, geschiedenis en/of heden) kunnen spelen in het leven van christenen en voor zichzelf.
 - 3.1. De leerlingen beoordelen hun eigen persoonlijke helden en voorbeeldfiguren op basis van verschillende aspecten.
 - 3.2. De leerlingen reageren op het leven van andere christenen als inspiratiebron.
4. De leerlingen vertellen welke waarde het geloof had voor Abraham, en welke betekenis het geloof kan hebben in onze tijd.
 - 4.1. De leerlingen beschrijven kort de context en de loop van Abrahams leven.
 - 4.2. De leerlingen geven positieve en negatieve voorbeelden van Abraham als voorbeeldfiguur en verbinden dit met zaken in hun eigen leefwereld.
 - 4.3. De leerlingen reageren op de relationele band tussen God en Abraham en betrekken dat op hun eigen leven.
 - 4.4. De leerlingen verwoorden het belang en kenmerken van vriendschap aan de hand van de verhalen over Abraham.
 - 4.5. De leerlingen ontdekken en verwoorden het idee dat geloven ook iets kan kosten.

- 4.6. De leerlingen bespreken aan de hand van rituelen en gebruiken enkele overeenkomsten en verschillen in het geloof van joden, christenen en moslims.
5. Kerst: De leerlingen lichten toe hoe de geboorte van Jezus en de verhalen die in deze periode zijn behandeld met elkaar verbonden zijn.

PERIODE 3: DE STAMVADERS: VAN JE FAMILIE MOET JE HET HEBBEN!

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen geven voorbeelden van wat gezin/familie voor hen betekent en schetsen hoe dit in enkele Bijbelse verhalen vorm krijgt.
 - 1.1. De leerlingen verwoorden welke gezinssituaties zij kennen.
 - 1.2. De leerlingen geven aan wat zij verwachten van gezin/familie.
 - 1.3. De leerlingen vertellen over rolpatronen en hun eigen plaats in gezin/familie.
 - 1.4. De leerlingen beschrijven de onderlinge verhoudingen en rivaliteit in het gezin van Isaak en Rebekka.
 - 1.5. De leerlingen tonen zich bereid om zich te bezinnen op hun eigen rol binnen familierelaties in het licht van de verhalen van de stamvaders.
 - 1.6. De leerlingen tonen zich gemotiveerd om bij te dragen tot het gezinsleven.
2. De leerlingen illustreren het belang van vriendschap en betrouwbaarheid in hun leefwereld en brengen dit in verband met enkele Bijbelse verhalen.
 - 2.1. De leerlingen geven kenmerken van kameraadschap en vriendschap.
 - 2.2. De leerlingen beseffen het belang van vrienden
 - 2.3. De leerlingen geven voorbeelden uit de Jakobverhalen hoe schadelijk bedrog is (de verhalen waaruit geput kan worden: Gen. 27:41-28:9; 29:1-35; Gen. 32: 33).
 - 2.4. De leerlingen ontdekken dat beschadigde relaties hersteld kunnen worden, maar dat dat niet eenvoudig is.
 - 2.5. De leerlingen vertellen hoe Jakob Esau weer kan ontmoeten na zijn worsteling met God
 - 2.6. De leerlingen duiden de rivaliteit tussen Jozef en zijn broers.
 - 2.7. De leerlingen geven voorbeelden van hoe Jozef vriendschap en bedrog ervaren heeft in Egypte.
 - 2.8. De leerlingen beseffen hoe bijzonder het is dat Jozef zich met zijn broers verzoende.
3. De leerlingen beschrijven hoe in relaties ook seksualiteit een rol speelt en hoe daarmee in de Bijbel wordt omgegaan. Daarbij oefenen ze zich in zorgvuldig spreken over en respectvolle omgang met elkaar.
 - 3.1. De leerlingen geven aan wat belangrijk is in de omgang tussen jongens en meisjes.
 - 3.2. De leerlingen beschrijven huwelijksgebruiken in de Bijbelse tijd.
 - 3.3. De leerlingen herkennen in het verhaal van Isaak en Rebekka (Gen. 24) elementen van vertrouwen, liefde en seksualiteit.
 - 3.4. De leerlingen brengen respect op voor de gevoelens en de lichamelijke integriteit van anderen.

- 3.5. De leerlingen geven verbanden en verschillen weer tussen vriendschap, verliefdheid en liefde.
- 3.6. De leerlingen zijn zich bewust van verschillende vormen van beleving van seksualiteit en mogelijke vormen van misbruik.
- 3.7. De leerlingen geven aan dat in de Bijbel seksualiteit verbonden is met liefde en trouw.

PERIODE 4: MOZES: KLEUR BEKENNEN

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen geven voorbeelden van de verhalen van de Exodus en leggen verbanden met hun ervaringen van onrecht en onvrijheid.
 - 1.1. De leerlingen schetsen de grote lijn van het verhaal van de onderdrukking van Israël in Egypte.
 - 1.2. De leerlingen beschrijven de roeping van Mozes en zijn innerlijke strijd.
 - 1.3. De leerlingen geven voorbeelden van hoe volgzzaam gedrag positief of negatief kan zijn.
 - 1.4. De leerlingen vergelijken hun vrijheid met die van anderen.
 - 1.5. De leerlingen herkennen voorbeelden van (on)recht en (on)vrijheid.
 - 1.6. De leerlingen zien in dat het belangrijk is een eigen mening en levensopvatting te vormen en ernaar te handelen.
2. De leerlingen verbinden elementen uit Gods bevrijdend handelen in de uittocht met Jezus ' dood en opstanding.
 - 2.1. De leerlingen herkennen Gods bevrijdend handelen in de uittocht aan de hand van de oorsprong en betekenis van Pesach.
 - 2.2. De leerlingen geven het verband weer tussen Gods bevrijdend handelen en Jezus 'dood en opstanding (Pasen).
3. De leerlingen geven voorbeelden van het belang van vrijheid en recht en wat het betekent om als bevrijde mensen te leven.
 - 3.1. De leerlingen reflecteren over hun toekomstplannen en de plaats die God daarin zou kunnen innemen.
 - 3.2. De leerlingen herkennen de beproeving in de woestijn als een leerschool voor de bevrijde mens.
 - 3.3. De leerlingen illustreren dat keuzes maken een inspanning vraagt en consequenties heeft.
 - 3.4. De leerlingen nemen afstand van tekenen protest aan/verzetten zich tegen/, situaties van onrecht en durven kleur te bekennen.
 - 3.5. De leerlingen tonen waardering voor mensen die zich geroepen voelen om onrecht te bestrijden.
 - 3.6. De leerlingen staan open om dienstbaar te zijn aan hun medemens.

PERIODE 5: TIEN WOORDEN: REGELS VOOR VRIJHEID

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen geven aan dat de Tien Woorden deel uitmaken van het verbond met God en bedoeld zijn om de vrijheid te bewaren.
2. De leerlingen geven een toelichting van dertien geboden, zowel van de eerste als van de tweede tafel.
 - 2.1. De leerlingen geven de structuur van de Tien Woorden.
 - 2.2. De leerlingen verklaren de geboden om God alleen te vereren, Zijn naam niet te misbruiken en geen godenbeelden te maken.
 - 2.3. De leerlingen leggen uit wat vervat zit in het gebod 'toon eerbied voor uw vader en uw moeder'.
 - 2.4. De leerlingen verklaren wat het gebod 'steel niet' inhoudt.
 - 2.5. De leerlingen leggen uit waar het gebod 'leg geen vals getuigenis af' betrekking op heeft.
 - 2.6. De leerlingen leggen uit wat het gebod 'zet je zinnen niet op iets van een ander' inhoudt.
3. De leerlingen geven voorbeelden van de manier waarop de Tien Woorden in ons leven gestalte kunnen krijgen.
4. De leerlingen vertellen hoe de verschillende geboden de vrijheid beschermen.
 - 4.1. De leerlingen beschrijven situaties waarin zij vrijheid of onvrijheid ervaren.
 - 4.2. De leerlingen leggen uit dat regels noodzakelijk zijn om vrij te leven en geven voorbeelden van regels thuis, in het verkeer, in de samenleving, social media etc.
 - 4.3. De leerlingen geven voorbeelden van de gevaren voor de vrijheid waarop de Tien Woorden betrekking hebben.
5. De leerlingen vertellen over het Pinksterfeest en de boodschap dat de Heilige Geest de wet van God in ons hart schrijft.
 - 5.1. De leerlingen geven weer wat de uitdrukking 'Gods wet in het hart schrijven' betekent.
 - 5.2. De leerlingen vertellen op welke manier de Heilige Geest in het leven van mensen werkt.
6. De leerlingen bespreken hoe ze zelf regels en vrijheid ervaren.
 - 6.1. De leerlingen noemen vormen van onvrijheid die zij kennen.
 - 6.2. De leerlingen beschrijven oorzaken en gevolgen van verschillende vormen van verslaving.
 - 6.3. De leerlingen denken na over de vraag hoe geestelijke vrijheid mogelijk is ondanks maatschappelijke onvrijheid.

TWEEDE JAAR SECUNDAIR ONDERWIJS - B-STROOM

PERIODE 1: DE BERGREDE: HET LEVEN IS EEN KUNST

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen beschrijven de tijd en gewoonten uit de eerste eeuw in het Midden-Oosten.
 - 1.1. De leerlingen herkennen hoe het leven van Jezus eruitzag.
 - 1.2. De leerlingen duiden op een kaart de belangrijke plaatsen en gebieden aan waar Jezus leefde en rondtrok.
2. De leerlingen leggen de betekenis van het woord 'evangelie' uit.
 - 2.1. De leerlingen noemen een aantal betekenissen van het woord 'evangelie'.
 - 2.2. De leerlingen duiden verschillen aan tussen de synoptische evangeliën en het evangelie van Johannes.
3. De leerlingen verbinden elementen uit de Bergrede met hun eigen leven.
 - 3.1. De leerlingen noemen minstens twee elementen waarom Jezus mensen, die doorgaans niet als gelukkig beschouwd worden, toch gelukkig noemt.
 - 3.2. De leerlingen geven aan wat hen en anderen (on-)gelukkig maakt.
 - 3.3. De leerlingen verklaren wat 'zout en licht' zijn, betekent voor hun leven.
 - 3.4. De leerlingen geven voorbeelden hoe Jezus geboden uit het Oude Testament verrijkt.
 - 3.5. De leerlingen leggen uit dat de gelijkenis van 'het huis op de rots' laat zien dat onze daden moeten aansluiten bij de woorden van Jezus.
 - 3.6. De leerlingen beschrijven dat vertrouwen op God belangrijker is dan het zoeken naar geld of materiële zaken.
4. De leerlingen bespreken de inhoud van het Onze Vader. Zij bespreken hoe dit gebed zich verhoudt tot de gebedspraktijk van nu.
 - 4.1. De leerlingen beschrijven verschillende gebedsvormen voor individuen en groepen.
 - 4.2. De leerlingen beschrijven de structuur en de inhoud van het Onze Vader.
 - 4.3. De leerlingen beschrijven wat vergeving inhoudt en hoe moeilijk dit kan zijn om toe te passen.

PERIODE 2: WAT GOD HEEFT BELOOFD: VOL VERWACHTING

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen benoemen wat hen hoopvol of pessimistisch stemt en beschrijven enkele oppervlakkige aspecten uit hun leefwereld, met speciale aandacht voor de consumptiemaatschappij tijdens het kerst- en eindejaarsseizoen.
 - 1.1. De leerlingen beschrijven wat hen of anderen hoopvol stemt.
 - 1.2. De leerlingen beschrijven wat hen of anderen pessimistisch stemt.
 - 1.3. De leerlingen vertellen welke verwachtingen zij koesteren in hun leven.

- 1.4. De leerlingen geven voorbeelden van oppervlakkige aspecten in hun leefwereld.
- 1.5. De leerlingen verwoorden waarom en hoe er feest gevierd wordt in hun familie.
- 1.6. De leerlingen verwoorden hoe mensen naar een feest kunnen toelevan.
2. De leerlingen vertellen over de verbinding tussen de verwachting van Israël en het kerstverhaal, herkennen voorbeelden van de vervulling van beloften in het Oude Testament zoals die in het Evangelie van Mattheüs worden beschreven.
 - 2.1. De leerlingen herkennen het verband tussen de verwachting van Israël en het kerstverhaal.
 - 2.2. De leerlingen benoemen enkele specifieke profetieën uit het evangelie van Mattheüs die de verwachting van Israël verbinden met het kerstverhaal.
 - 2.3. De leerlingen vertellen in grote lijnen de gebeurtenissen van de geboorte van Jezus zoals beschreven bij Mattheüs.
 - 2.4. De leerlingen situeren enkele historische en geografische gegevens bij de kerstverhalen.
 - 2.5. De leerlingen vergelijken de reacties van de betrokkenen op de geboorte van Jezus.
3. De leerlingen beschrijven hoe het kerstfeest in hun omgeving wordt gevierd en leggen de betekenis ervan uit voor het persoonlijk leven. Ze geven voorbeelden van saamhorigheid en beschrijven initiatieven van kerken om anderen te helpen.
 - 3.1. De leerlingen geven aan op welke wijze de belofte van vrede op aarde in vervulling gaat of zal gaan.
 - 3.2. De leerlingen vertellen wat een goede manier is om (kerst)feest te vieren.
 - 3.3. De leerlingen geven aan op welke wijze mensen er juist met Kerst naar streven vrede zichtbaar te maken.
 - 3.4. De leerlingen beschrijven hoe het kerstfeest bij hen thuis, in hun kerk en door mensen in hun omgeving gevierd en beleefd wordt.
 - 3.5. De leerlingen geven een invulling aan het begrip 'saamhorigheid' voor hun kerk en hun gezinssituatie.
4. De leerlingen vertellen over mogelijkheden om kerst betekenisvol vorm te geven in hun dagelijks leven en anderen hoop te bieden.
 - 4.1. De leerlingen geven weer welke initiatieven kerken in de kersttijd nemen om mensen te helpen.
 - 4.2. De leerlingen zoeken mogelijkheden om vanuit de kerstboodschap mensen die geen hoop meer hebben, uitzicht te bieden.

PERIODE 3: WONDERBAARLIJK: STERKER DAN DE DOOD

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen benoemen het gewone en het wonderlijke of buitengewone in hun eigen leven met het oog op het Marcusevangelie en hun gevoelens daarbij.
2. De leerlingen verwoorden hoe Marcus aan de hand van zijn evangelie Jezus voorstelt en wie Jezus voor hen zelf is.

3. De leerlingen maken kennis met verschillende opvattingen over lijden, ziekte en genezing o.a. in verbinding met de genezingsverhalen van Jezus in Marcus.
4. De leerlingen vertellen over hun ideeën over de onzichtbare wereld aan de hand van de verhalen over de demonenuitdrijvingen door Jezus in het boek Marcus.

PERIODE 4: JEZUS KEERT DE ROLLEN OM: DE WERELD OP ZIJN KOP

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen vertellen de gelijkenissen van het verlorene in het Lucasevangelie na.
2. De leerlingen geven voorbeelden van wie zich in onze tijd verloren voelen.
3. De leerlingen vergelijken verschillende verhalen in het Lucasevangelie met situaties van mensen vandaag.
4. De leerlingen vertellen hoe Jezus in de lijdensgeschiedenis zelf uitgestoten werd.
5. De leerlingen herkennen in de gelijkenis van de Farizeeër en de tollenaar de centrale boodschap van het evangelie: genade voor de uitgestoten mens.
6. De leerlingen beschrijven hoe Jezus 'leerlingen overtuigd werden van Jezus 'opstanding.
7. De leerlingen geven de betekenis van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan weer voor wie Jezus wil volgen.

PERIODE 5: NIEUW LEVEN: ZEKER ZIJN VAN JE GELOOF

Leerplandoelstellingen

1. De leerlingen vertellen over hoe zij denken over geloven.
2. De leerlingen geven enkele gesprekken van Jezus in het Johannesevangelie weer en laten daarbij zien wat geloven voor de mensen betekende met wie Jezus sprak.
3. De leerlingen geven aan welke beloften Jezus doet door zich te vergelijken met een goede herder.
4. De leerlingen laten zien hoe Jezus met de 'Ik ben'-woorden mensen wilde helpen om in Hem te geloven.
5. De leerlingen leggen uit wat het inhoudt om net zoals Jezus mensen te dienen.
6. De leerlingen herkennen de zwakheden van sommige discipelen en vertellen hoe Jezus na zijn opstanding met hen omging.
7. De leerlingen laten zien wat Jezus onderwezen heeft over de Heilige Geest die met Pinksteren uitgestort werd over de apostelen.
8. De leerlingen geven voorbeelden van wat hen tegenhoudt en wat hen helpt om te geloven.